

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR NÉPLAPJA

6. SZÁM

Kalotaszegi híradó

Karácsony hetében még csak köd-bevesző tervnek látszott a kalotaszegi iskolák megnyitása. Ma már hírt adhatunk valamennyi kalotaszegi iskola megnyitásáról. Megkezdte működését a bánffyhungyadi polgári iskola is, nyolc tanerővel és háromszáz tanulóval. Rendbe hozták a kórházat, amely mindenéből kifosztva, tönkretéve maradt Kalotaszeg lakosságára a fasiszták szomorú hagyatékaként. Nem elégedtek meg azonban avval, hogy mindezeket az intézményeket „megnyitották”. Hiszen a tanulók egy része nem tud iskolába járni, mert ruházataik hiányos, nincs lábbelijük, nincs télikabátjuk. A kórháznak nincs felszerelése... De vannak demokrata szervek, amelyek első kötelességüknek tartják a nép jólétének előmozdítását. A Magyar Népi Szövetség az ottani demokrata románsággal karöltve máris hatalmas arányú gyűlési akciót indít a kórházak felszerelésének megvásárlása érdekében.

Megalakultak az illetékes szakszervezetek is és máris komoly munkába fogtak. Kalotaszeg legnépesebb szervezete a vasúti munkásoké. Jelentőségre nézve is ez a legfontosabb szerv, hiszen Kalotaszeg földműves népet soha sem tudja teljes mértékben eltartani a föld, hanem a férfitlakság jelentékeny része a vasúthoz kényszerült. Bátran mondhatjuk, hogy a vasúti munkásság bizik szervezetében és szereti azt. Karácsony hetében tett látogatásunk alkalmával voltak még egyesek, akik vállukat vonogatták és ha ki nem is mondták, szemükben látszott, hogy nem igen bíznak a szakszervezetben, sőt azt se igen tudták, mire való az? Ma, amikor Kalotaszeg minden vasúti munkása és tisztviselője nemzetiségre való tekintet nélkül visszakapta a szakszervezetek révén régi rangját és az ennek megfelelő fizetést, már érti Kalotaszeg, hogy miért van szükség a szakszervezetekre.

A közalkalmazottak szakszervezete körül van csak egy kis baj. A bánffyhungyadi posta főnöke ugyanis megtiltotta a posta alkalmazottainak a belépést, Dehát se baj. Hivatalnokai mégis beléptek részben és be fognak lépni mindnyájan. A főnök ur magaviseletéhez hozzájárulnak természetesen az is, hogy a tisztviselők fizetését visszatartsa, sőt, hogy a magyarokét ki se fizesse. A főnök ur így értelmezi az új világot, a főnök ur sovínysza.

Régi közmondás: a kutya ugat, a karaván halad! Kalotaszeg közelében vezetői sem törődnek mással, minél hogy tovább haladjanak a megkezdett úton. Megkezdtek Kalotaszeg reblióinak, fosztogatóinak összefogódását és ez a munka egyre erősebb és hatásosabb is lesz. A sokat szenvedett vidéken most teljes rend és nyugalom az ur.

A falvak csendjébe bele-belehorkan a későn, de még idejében megindult cséplőgépek hangja: a város és a jórás vezelőse üzemanyagot teremtett elő a cséplőgépeknek, amelyek munkája teljes egészében biztosítani tudja az ellátást. Hogy honnan kerítették a benzint s az olajat? Mind-egy. A föld alól. Szóval: van. És munka is van. Nemcsak a földeken kint, hanem a városban is bent, ahol az iparosok már munkába állottak: szabók, cipészek, asztalosok, géplakatosok dolgoznak a közjóért.

Somlyai László

VISSZAVERTÉK A BUDAPEST FELÉ IRÁNYULÓ NÉMET TÁMADÁST

Az erődé átalakított budapesti házakban emeletről-emeletre folyik a harc

MOSZKVA, január 9. A szovjet tudósító iroda hadijelentése a következő: Budapesten az ellenség megsemmisítésére irányuló harcaink során további 130 háztömböt foglaltunk el.

Budapesttől nyugatra és északnyugatra az ellenség gyalogságból és páncélosokból álló erős kötelékekkel újabb kísérletet tett körülzárt csapatainak felmentésére. Ezeket a támadásokat visszavertük és az ellenségnek nagy veszteséget okoztunk. Ezen a körzetben 90 harckocsit semmisítettünk meg.

A Dunától északra szovjet csapatok tovább folytatták állandó előnyomulásukat, amelynek során több helységet foglaltak el, köztük Szilasháza, Marcellháza és Dunaradvány községeket. E harcok során 1520 német és magyar foglyot ejtettünk.

A többi arcvonalon nem történt lényeges változás.

Január 7-én légvédelmünk 9 ellenséges repülőgépet lőtt le.

Megsemmisült a nyilasok elit-hadosztálya

MOSZKVA, január 9. A szovjet távirati iroda a következő áttekintést közli a január 8-i harcokról: Az elkeseredett harcok során, amelyekben szovjet csapatok három gyártelepet is elfoglaltak, több mint háromszáz német katona maradt a csatáron. Január 8-án a Budapest központi részében fekvő egyik utca környékén alakult ki a leghevesebb ütközet. Egy nagy sarokházat, melyet a németek erődé alakítottak át, csak emeletről-emeletre lehetett elfoglalni és a benne lévő tüzlegyvereket kifüstölni.

Budapesttől északnyugatra január 8-án reggel igen erős német kötelék támadást indított az esztergom-budapesti műút mentén. A németek azt remélték, hogy ha egy keskeny sávban nagytömegű harckocsit és gyalogságot velnek be, az áttörés sikerül és Budapesten körülzárt csapatokat fel tudják menteni. E támadá-

sokat a szovjet csapatok visszaverték és a németeknek óriási veszteségeket okoztak. Kilencven harckocsit kilétek és több, mint kétezer német katonát megöltek.

Ezzel egyidejűleg a Dunától északra a német ellentámadások nemcsak hogy nem értek el eredményt, hanem a szovjet csapatok további községeket foglaltak el és Marcellháza elfoglalásával csupán 12 kilométerre állnak Komáromtól. Ezekben a harcokban megsemmisítették a magyar

Szent László-hadosztályt, amelyet Szalasiék tisztán nyilasokból szerveztek és amely fasiszta elit-csapatnak számított.

Különösen érdekes az, hogy a Budapest felé irányuló kísérleteket az a német 6. hadsereg hajtja végre, amelyet Sztalingrádnál majdnem teljesen szétverték és amelynek egykor Paulus tábornagy volt a parancsnoka, aki jelenleg Moszkvában a német felszabadítást irányító mozgalom vezetője.

Megalakul a magyarországi rendőrség

LONDON, január 9. A debreceni ideiglenes nemzeti kormány minisztertanácsot tartott s ez alkalommal több fontos rendeletet hoztak. A belügyminiszter előterjesztésére 13 megyében kinevezik a főispánokat. Ugyancsak a belügyminiszter előter-

jesztésére rendeletet hoztak a közigazgatási hatóságok átszervezésére. A rendőrséget és a csendőrséget megyénként szervezik meg, míg nagyobb városokban államrendőrséget létesítenek, de ezek személyzetét a helyi rendőrségből is kiegészítik.

A Nemzeti Demokrata Arcvonal kiáltványban leplezi le a demokrata ujjáépítés szabotálóját

BUKAREST, január 9. A Scântia január 2-i számában a Nemzeti Demokrata Arcvonal (NDA) kiáltványban leplezi le azokat a fasiszta és reakciós erőket, amelyek részben még augusztus 23-a előtt igyekeztek megakadályozni Romániának a Szovjetunió elleni háborúból való kiválását és a demokratikus erőkhöz való csatlakozását, részben pedig azóta szabotálják minden módon az új, demokratikus Románia felépítését.

A kiáltványból idézzük a következőket:

„A NDA elszánt harcot folytat, hogy megtörje a nép ellenségeinek minden ellenállását és veszedelmes kalandoktól mentse meg az országot, akárki állana is vele szembe. Mert annak ellenére, hogy a román hadsereg vitézül harcol a dicső Vörös Hadsereg oldalán a fasiszta végleges megsemmisítéséért, ideiglenesen még mindig vannak reakciós elemek, akik szabotálják a háborút, ma is a leg-
elemibb polgári jogok nélkül kaszár-

nyakba zárva tartják a katonákat s uszítanak a Szovjetunió és a NDA-ban résztvevő demokrata szervezetek ellen. Ezek az elemek szabotálják a fegyverszüneti feltételeket s amit végrehajtottak, azt sem saját elhatározásból, hanem a Szövetséges Hatalmak nyomására tették.”

A kiáltvány a továbbiakban is súlyos vádakkal illeti a még ma is tevékenyen dolgozó reakciós köröket és így folytatja:

„Annak ellenére, hogy országunk helyzete sokkal előnyösebb volt, mint sok más — a hillerista megszállás alól felszabadított — országé, mégis, ami utunkat illeti, messze elmaradtunk egy új, demokratikus Románia elérésétől. Az állami gépezet, az állami, községi és magánvállalatok megtisztítása nem meg-határozottan. A NDA miniszterei részéről benyújtott s a háborús bűnösök és hazaárulók megbüntetésére, valamint a tisztogatásra vonatkozó javaslatokat a koalíciós kormány

többsége egyre módosítja, nyitott kaput hagyva a legnagyobb bűnösöknek.”

A NDA ismert alaptervezete legfontosabb pontjainak azonnali megvalósítására hívja fel a romániai demokratikus szervezeteket. Így a fegyverszüneti egyezmény öszinte és azonnali végrehajtására. A kiáltvány jelszavai többek közt így hangzanak:

„A háború nehézségeit és a jövőtételt háirtsák a háborús nyereszke-dők és gazdagok vállára! Tartózkod-sák le a háborús bűnösöket és haza-árulókat és kobozzák el vagyonukat a Szövetségeseknek fizetendő jövő-tétel céljára! Gyors és alapos tisztogatást!”

Különleges figyelmet érdemel az a követelmény, hogy a munkásokból és földművesekből alakított munkaszolgálatos osztagokat azonnal szereljék le, függetlenül attól, hogy a munkaszolgálatosok milyen nemzetiségűek.

